

Keski-Suomen strategian toteutumisen seuranta

Esitely maakuntahallituksessa 12.6.

Keski-Suomen strategia

Missä kestävyys kohtaa turvan

Tavoitteena
tulevaisuuskestävä,
kiinnostava ja
kansainvälinen
Keski-Suomi
2050

Vauhditamme kasvua
yritteliäisyyden, osaamisen ja
rohkeuden voimin.

Pidämme ihmisten puolia
vahvistamalla hyvinvointia,
osallisuutta ja erityisesti nuorten
tulevaisuususkoa.

Olemme luonnonvoimaisia
tukemalla monimuotoisuutta ja
resurssiäisyyttä, suunnaten
kohti hiilineutraaliutta.

Ravitsemme juuriamme
edistämällä kulttuuria,
kestäviä elämäntapoja ja
kansainvälisyyttä.

Kasvun kärjet: Bio- ja kiertotalous • Hyvä vointi • Uudistuva teollisuus • Turvallisuus ja huoltovarmuus

Strategiakausi starttailee

- Strategia laadittiin yhdessä keskisuomalaisten toimijoiden kanssa ja se myös toimeenpannaan yhteistyössä. Strategia luo suuntaa ja kuvaa tapaamme toimia.
- Liitossa olemme käyneet läpi verkostojamme ja jokaisen strategiakokonaisuuden osalta on löydettävissä verkosto/foorumi, jossa teemme työtä tavoitteiden edistämiseksi.
- Verkostotyön kehittäminen jatkuu! Strategian raportoinnissa pyritään tulevaisuudessa kuvaamaan verkostojen ja koko Keski-Suomen tekemistä.
- Keski-Suomen strategiasta viestiminen arjessamme on yhteinen projektimme.

4

Lähivuosien kokonaisuutta

12

Ylätavoitetta

41

Alatavoitetta. Seurannan ja koordinoinnin lisäksi Keski-Suomen liitto on mainittu suoraan vastuutahona **8** tavoitteessa.

Vauhditamme kasvua

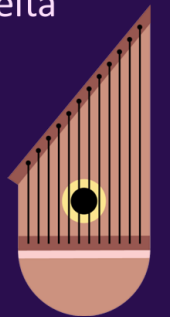
- Toimintaympäristössä on positiivisia merkkejä, vaikka maailmanpolitiikan tapahtumat hillitsevätkin alkanutta kasvukäännettä (Lähde Danske Bank, Suhdannekatso 3.6.)
- Kunnat pyrkivät etsimään uusia yhteistyömalleja edistääkseen investointien saamista Keski-Suomeen yhteistyössä Keski-Suomen liiton ja elinvoimakeskuksen kanssa.
- POKE ja Gradia solmivat OKM:n kanssa sopimukset ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauskokeilusta.
- Maakunnan yhteiset hallitusohjelmatavoitteet ovat valmiit ja ne sisältävät mm. kasvuun ja saavutettavuuteen liittyvät keskeisimmät tavoitteet

SUOMI	Toteuma (alustava)	Nykyinen ennuste		Aiempi ennuste	
	2025	e2026	e2027	e2026	e2027
BKT, volyymi %	0,2 %	1,1 %	0,8 %	1,5 %	1,9 %
Työttömyysaste, %	9,7 %	10,5 %	10,1 %	9,9 %	9,1 %
Kuluttajahintojen muutos, %	0,2 %	1,9 %	1,8 %	1,6 %	1,8 %
Ansiotason muutos, %	2,8 %	3,6 %	3,3 %	3,6 %	3,3 %
Asuntojen hinnat, %	-2,5 %	-2,8 %	1,0 %	-1,8 %	2,0 %
Julkinen velka/ BKT, %	88,5 %	90,9 %	93,3 %	90,7 %	92,9 %

K

Keski-Suomi – Parhaat palat löytyvät keskeltä

1. Kestävä kasvu syntyy alueella – elinvoimainen Keski-Suomi
2. Julkinen rahoitus tasapainoon
3. Turvallisuus ja huoltovarmuus – Keski-Suomessa kestävyys kohtaa turvan
4. Saavutettava Keski-Suomi
5. Osaaminen, koulutus ja sivistys

Olemme luonnonvoimaisia

- Kiertotaloutta edistetään määrätietoisesti liiton työssä, mm. pilottiryhmä tyhjillään olevien kiinteistöjen uudelleen käyttöä suunnittelemaan.
- Energia on keskeinen kysymys
 - Toimijoiden kannustaminen uuteen energiatehokkuussopimuskauteen
 - Ainakin Saarijärvi ja Äänekoski esittivät LVV:lle uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita
 - Seed village 2026 'H2 Fuel the Momentum' pyrkii edistämään vetyinnovaatioiden skaalausta
- Lumoava-hankkeessa teetettiin selvitys luonnonarvokaupan mahdollisuuksista Keski-Suomessa
- Syksyllä kutsutaan koolle Keski-Suomen ensimmäinen ilmastofoorumi. Foorumista pyritään samaan säännöllinen työkalu.

Kasvihuonekaasut 2025

Kasvihuonekaasupäästöt laskivat 11 % päästökaupassa ja 5 % taakanjakosektorilla vuonna 2025

22.5.2026 tiedote

Tilastokeskuksen pikaennakon mukaan vuoden 2025 kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt ilman maankäyttö, maankäytön muutokset ja metsätalous (LULUCF) -sektoria olivat 36,5 miljoonaa CO₂-ekvivalenttitonnia, mikä oli 2,7 miljoonaa tonnia eli 7 % vähemmän kuin vuonna 2024. Maankäyttösektorin (LULUCF) päästöjen ja poistumien summa oli 9,4 miljoonaa tonnia CO₂-ekv. eli sektori oli nettopäästölähte.

20.5.2026

Luonnonarvomarkkinoiden mahdollisuudet Keski-Suomessa

Johanna Haapala, Paloma Hannonen ja Pinja Suomela
Luontoa Oy

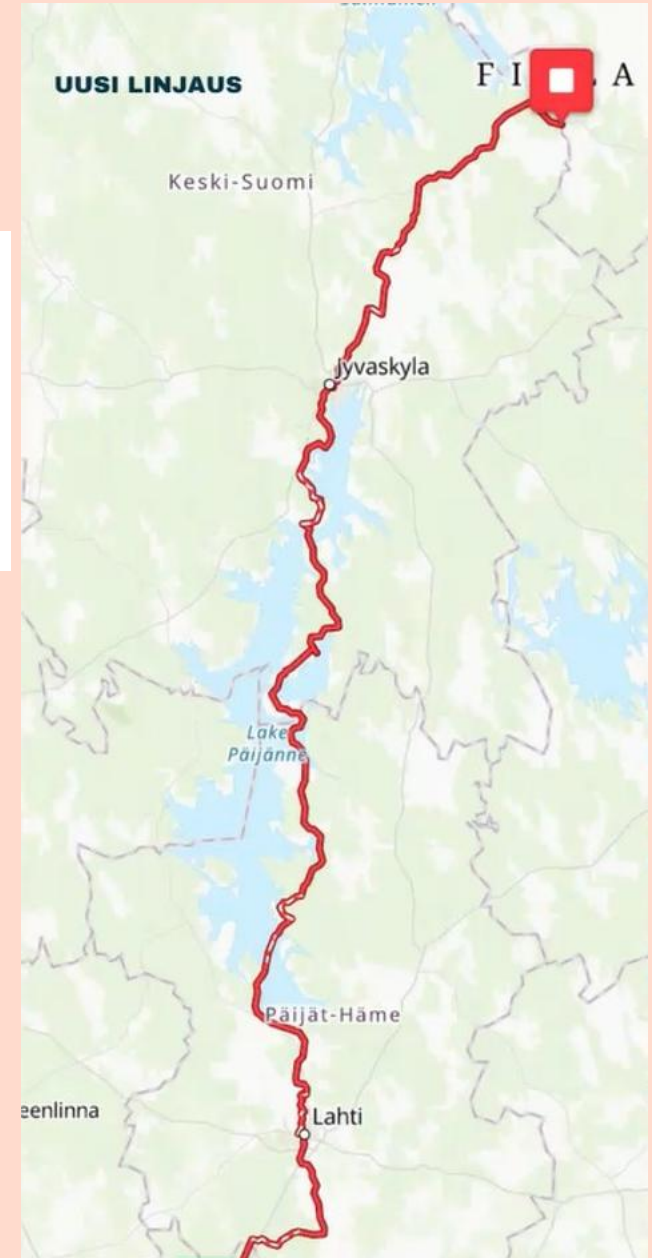
Pidämme ihmisten puolia

- Pidämme erityistä huolta nuoristamme:
 - Rahoitushaussa nuorten työllisyyden edistämiseksi haettiin yli 800 000 € kehittämishankkeisiin
 - OP Keski-Suomen, Keski-Suomen kauppakamarin ja Keski-Suomen yrittäjien yhteinen harjoittelukampanja
- Neljä keskisuomalaista kokoonpanoa sai valtionavustusta OKM:n valtionavustushaussa 'kuntien välisen yhteistyön vahvistaminen perusopetuksessa'.
- Hallituksen käsiteltävänä on *Viestinnällä vaikuttavuutta Keski-Suomeen* -hankehakemus, jonka yhtenä tavoitteena on vahvistaa Keski-Suomen brändin mukaista, Keski-Suomen yhtenäistä viestintää.

Ravitsemme juuriamme

- Keski-Suomen liitto ja Humak järjestivät Keski-Suomen kulttuurimatkailufoorumin 26.3.2026
- Liitto tukee kuntien kulttuuritoimia ylläpitämällä ja kehittämällä alueellisten alueryhmien yhteistoimintaa.
- Päijät-Hämeen liiton ja Keski-Suomen liiton tilaama EuroVelo 11 –esiselvitys valmistuu alkukesän aikana
- Strategiassa asetettiin yhdeksi mitattavaksi tavoitteeksi nostaa TEAviisarin kulttuuri-indikaattorin arvo 65:stä (lähtötaso 2023) 75:een vuoteen 2030 mennessä
 - Vuoden vaihteen jälkeen selvisi, että vuoden 2025 luvuissa kulttuuri-indikaattorin arvo oli 76.

Kasvun kärjet

- Yleistä
 - Vilkas rahoituskevät niin Elinvoimakeskuksesta kuin Keski-Suomen liitossa
 - ESR+ -rahoitusta on pyritty saamaan liikkeelle toimijoiden yhteistyöllä
 - Samalla valmistaudutaan jo uuteen ohjelmakauteen
- Muutos aiempaan strategiakauteen oli turvallisuuden ja huoltovarmuuden nostaminen uudeksi kasvun kärjeksi:
 - Keski-Suomen liitto liittyi puolustusteemaiseen verkostoon (ENDR, European Network of Defence-related Regions). Myös Jyväskylän kaupunki on verkoston jäsen.

Toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti

- Tulevaisuusryhmä nosti seuraavien 1,5 vuoden tärkeimmiksi maakunnan yhteisiksi toimenpiteiksi:
 - Toimijoiden yhteinen ja samansuuntainen vaikuttamistyö hallitusohjelmaan
 - Kohtaamisten mahdollistaminen: Esimerkiksi opiskelijoiden ja muiden keskisuomalaisen kohtaamiset, kyläilyviikko, tapahtumat
 - Oppilaitosten ja yritysten –yhteistyömallien kehittäminen
 - Nostetaan viestinnässä rohkeasti ja systemaattisesti esiin keskisuomalainen osaaminen, investoinnit tulevaisuuteen ja onnistumiset.
 - Tuodaan esiin luontoon perustuvat liiketoimintamahdollisuudet ja luonnonvarojen monipuolinen käyttö

Kiitos!

Valtteri Paakki
aluekehitysasiantuntija
valtteri.paakki@keskisuomi.fi